

تبیین رابطه رفتار قلمروپایی شهروندان با معیارها و میزان ادراک پیوستگی ساختمان و شهر در فضاهای عمومی شهر

(مطالعه موردی: خیابان ولیعصر (عج) تهران)

دکتر منصور یگانه*، دکتر محمدرضا بمانیان**، دکتر علیرضا عینی فر***، دکتر مجتبی انصاری****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۱۱/۱۵

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۲/۱۱/۲۶

چکیده

در این مقاله، رابطه رفتار قلمروپایی شهروندان با میزان و معیارهای پیوستگی ساختمان و شهر در فضاهای عمومی شهری مطالعه شده است. وجود پیوستگی بین ساختمان و شهر در انسجام فضاها و کیفیت‌مندی آن شرط اساسی است. رفتار قلمروپایی به‌عنوان یکی از ابعاد اجتماعی فضای شهری، در ادراک پیوستگی فضاها و تعیین معیارهای ارزش‌گذاری کیفیت آنها توسط شهروندان نقش مهمی ایفا می‌نماید. مدعای تبیینی مقاله آن است که بر اساس رفتارهای قلمروپایی شهروندان، میزان ادراک و معیارهای پیوستگی ساختمان و شهر متفاوت است. این گزاره نظری در سه سکانس از خیابان ولیعصر (عج) تهران مورد آزمون واقع شده است. در سطح نظری روش تحقیق توصیفی-تحلیلی و در سطح تجربی پیمایشی است که در چارچوب منطق فازی انجام گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد، بین میزان رفتار قلمروپایی و میزان ادراک پیوستگی هم‌تغییری وجود دارد، ولی معیارهای پیوستگی ساختمان و شهر در فضاهای عمومی شهری در فضاهای مختلف بر حسب میزان و نوع رفتار قلمروپایی شهروندان متفاوت است.

واژه‌های کلیدی

خیابان ولیعصر (عج) تهران، قلمروپایی، کیفیت فضای عمومی، انسجام فضاهای عمومی، پیوستگی ساختمان و شهر.

* استادیار گروه معماری، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده هنر و معماری، گروه معماری. E-mail: M.yegane@modares.ac.ir

** استادگروه معماری، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده هنر. (مسئول مکاتبات) E-mail: Bemanian@modares.ac.ir

*** استاد معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

**** دانشیار معماری، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده هنر و معماری.